

Centar

EESTI RAKENDUSUURINGUTE
KESKUS CENTAR

Arenguseire Keskus

— ja —

CentAR

Merekaubanduse tulevik

Rahvusvahelise laevanduse ja meremajanduse arenguseire

Sten Anspal

Vanemanalüütik

Eesti Rakendusuuringute Keskus CentAR

Uurimisküsimused

Millised tegurid ja arengutrendid mõjutavad rahvusvahelist laevandust ja Eesti sadamate konkurentsivõimet?

- Meretranspordi ja laevanduse globaalsed arengutrendid
- Eesti sadamaid läbivaid kaubamahte mõjutavad tegurid
- Eesti merekaubanduse stsenaariumid aastani 2040

Globaalsed arengutrendid

Maailmamajanduse kasv toetab meretransporti, kuid:

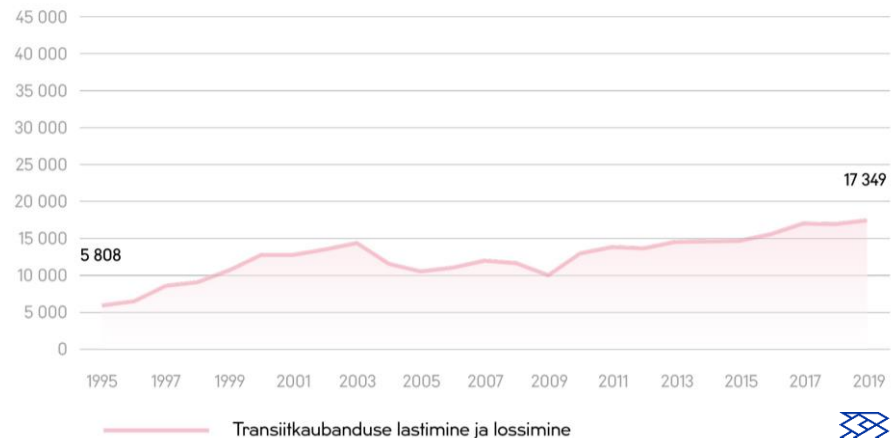
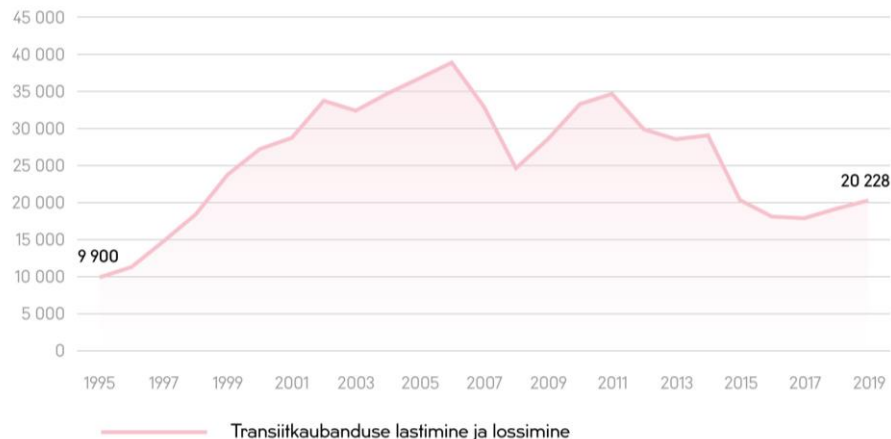
- Majanduskasv aeglustub
- Maailmamajanduse raskuskese nihkub Aasia suunas
- Milliseks kujunevad Euroopa ja Aasia majandussuhted?
- Deglobaliseerumine
- Dematerialiseerumine

Kaubavedu Eesti sadamate kaudu

Kaks trendi:

- Transiidi langus võrreldes tippphetkega
- Eesti enda ekspordi ja impordiga seotud vedude järjepidev kasv
- Täna transiitkauba maht siiski jätkuvalt suurem
- Mida toob tulevik?

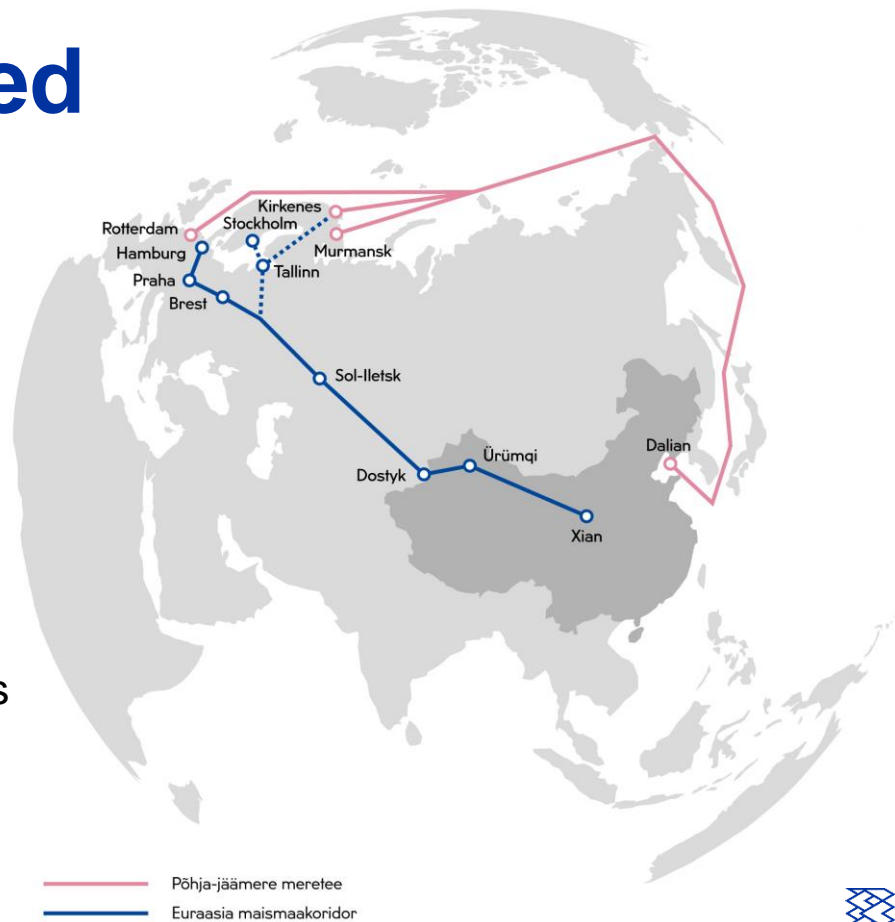
Muutuvad kaubateed

- **Põhja-Jäämere laevatee**

- 10–13 päeva kiirem kui lõunapoolne mereteede...
- ...kuid rida raskendavaid tegureid
- Kus hakkab kaup maale tulema?

- **Euraasia maismaakoridor**

- Eestil hea asukoht Põhjamaadesse suunduva kaubavoo teenindamiseks
- ...kuid tugev konkurent

Muutuvad kaubateed

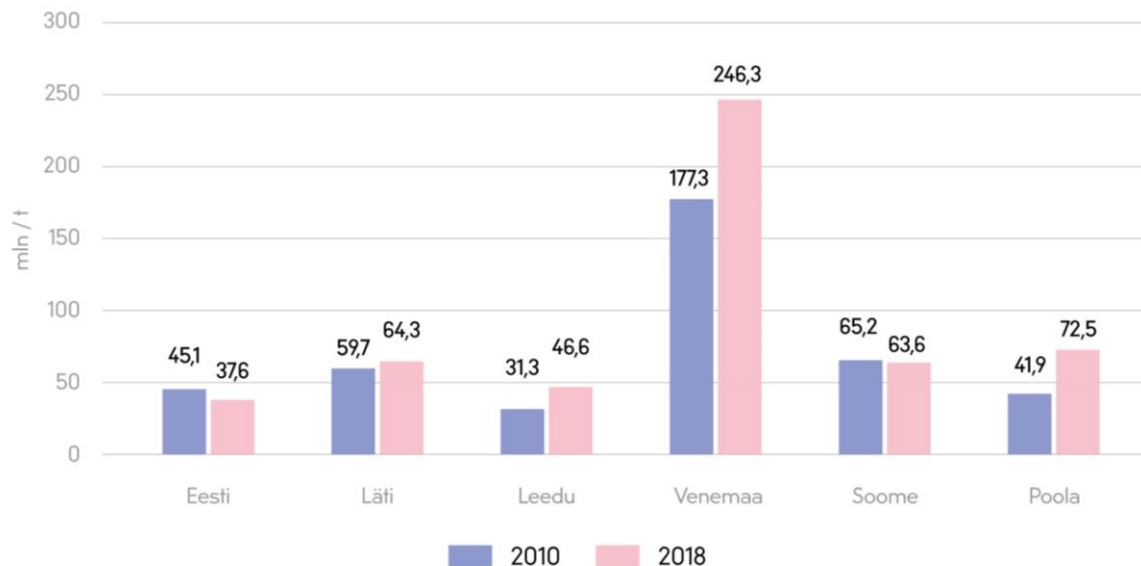
- Aadria mere – Balti koridor
- RB tulek suunab osa Soome lõunasuunalistest kaubavoogudest läbi Eesti
- Prognoosid: lisandub 3,5–4 mln t kaupa

Läänemere idakalda sadamate käekäik

Enamikus Läänemere idakalda riikides on sadamate kaubakäive kasvanud,

- kuid Eesti pole nende hulgas
- Enim on kasvanud Venemaa sadamate kaubakäive

Stsenaariumite põhiteljed

Mis mõjutab seda, kui palju liigub kaupa läbi Eesti sadamate?

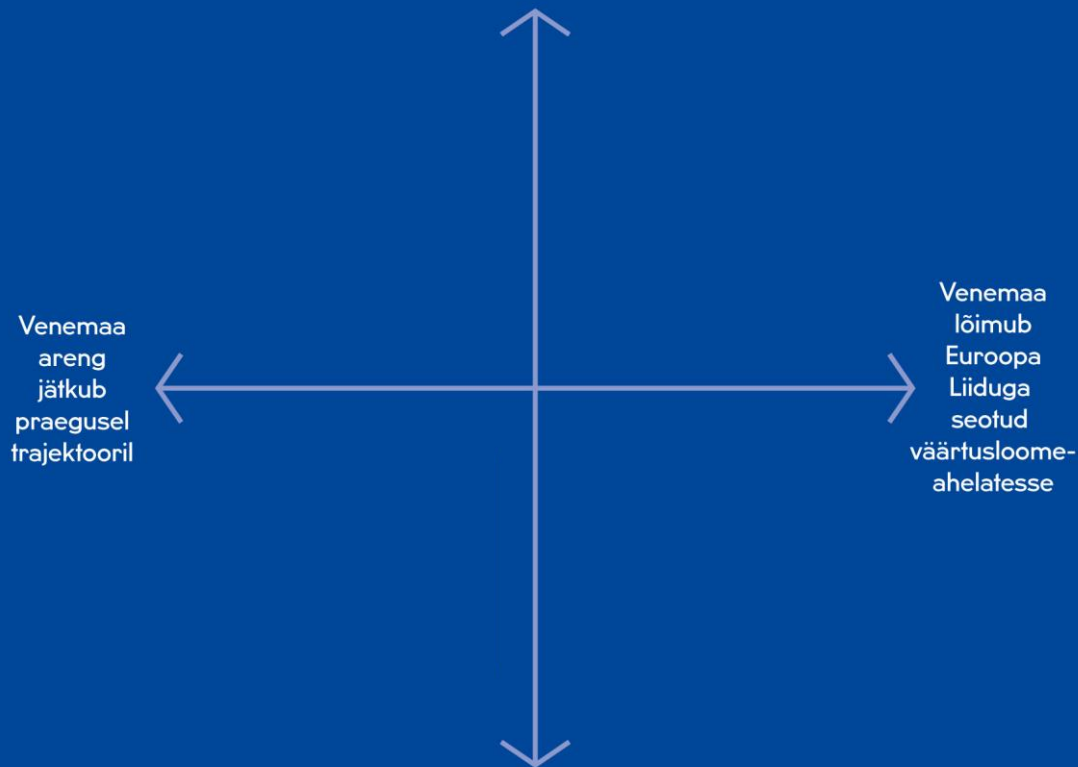
- Eesti enda eksport ja import. Mis peaks juhtuma, et kaubamahud kasvaksid kiiremini kui praegustes prognoosides?
  - visioon olukorrast, kus välisinvesteeringute uus laine suurendaks tootmisega seotud kaubavooge Eestis
- Ida-lääne suunaliste vedude mahud. Mis peaks juhtuma, et see kasvaks?
  - visioon Venemaa majanduse struktuurimuutusest

Stsenaariumid

Kaks tegurit:

- Kas deglobaliseerumine toob tootmist Aasiast Euroopasse ja loob uusi võimalusi välisinvesteeringuteks Kesk- ja Ida-Euroopas?
- Kas Venemaa majandus lõimub Euroopaga seotud väärtusloomeahelatesse?

Välisinvesteeringud jäävad praegusele tasemele

Kuidas olla valmis erinevateks stsenaariumiteks?

- Stsenaariumitest ei tulene kontrastseid dilemmasid.
- Sadamate võimekus kaubamahtude käitlemiseks ei ole pudelikael.
- Rail Baltic on oluline.
- Iga stsenaariumi korral on oluline Eesti konkurentsivõime tootmise asukohana.

Aitäh!

sten.anspal@centar.ee

riigikogu.ee/arenguseire

[Arenguseire Keskus](#)

centar.ee